

BAKSPEJLET WEB

TEMA: FORÆLDRESAMARBEJDE

UDGIVET AF DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT (EVA)

Nr. 3

10

Vi skændes om småting

En landsdækkende undersøgelse tog i 2008 livet af myten om at forholdet mellem pædagoger og forældre er fuld af konflikter. Psykolog John Andersen fra Udviklingsforum, som var med til at lave undersøgelsen, siger at vejen mod en god relation til forældrene er brolagt med masser af kommunikation.

AF SANNE LISBORG OG ANNE BREINHOLD OLSEN
DANMARKS EVALUERINGSINSTITUT

Asta er lige startet i børnehave. Hendes forældre har fleksible arbejdstider, så om morgenen tager de sig god tid og afleverer ofte Asta lidt op ad formiddagen. Pædagogerne har til gengæld ting på programmet fra morgenstunden, så de siger til Astars far, Søren, at hun skal komme senest kl. 9. Det irriterer Søren i starten fordi han skal give køb på sin families fleksibilitet, men han kan godt se det fra pædagogernes perspektiv.

Situationen her illustrerer et eksempel på et typisk småproblem som opstår mellem forældre og pædagoger. En lille irritation i hverdagen som aldrig udvikler sig til mere end det. Og det viste en undersøgelse fra 2008 er meget symptomatisk for hverdagen i danske dagtilbud: Der er langt mellem de egentlige konflikter hvor situationen går i hårdknude.

Dermed punkterede undersøgelsen myten om at forældresamarbejdet i dag er meget konfliktfyldt.

Irritation over mistede vanter

Psykolog John Andersen fra UdviklingsForum var sammen med Teori- og Metocentret TMC med til at lave undersøgelsen for FOA. Han fortæller at det typisk er de daglige småting man skændes om, men det når sjældent at udvikle sig til en konflikt.

Undersøgelsen viste blandt andet at det kun er 2 % af forældrene og 3 % af de pædagogiske medarbejdere i dagtilbud der har oplevet en egentlig konflikt.

“Problemerne er små og handler for det meste om ting som at forældrene er irriterede over at barnet en enkelt gang kommer for sent hjem fra en tur eller har mistet sine vanter,” siger John Andersen.

Det forældrene typisk irriteres over, er to ting: Hvis pædagogerne ikke ved hvor børnenes tøj er, og hvis

> Vi skændes om småting

pædagogen ikke har tid til at tale med dem når børnene bliver hentet eller afleveret.

Gode til at tage problemerne i opløbet

Grunden til at der er så få konflikter, er at danske pædagoger og forældre er gode til at tage konflikterne i opløbet, fortæller John Andersen. Undersøgelsen viste at både forældre og pædagoger er gode til at bringe de ting op som irriterer dem, så problemerne ikke ligger og ulmer. En af de strategier man bruger ofte, er at aflede konflikten, fortæller John Andersen.

“Der er flere eksempler fra undersøgelsen på at hvis der opstår en konflikt mellem pædagoger og forældre, så forsøger dagtilbuddet at skabe en god dialog mellem forælderen og en af de andre pædagoger. På den måde sørger man for at fjerne fokus fra “hovedpersonen” og skabe en konstruktiv dialog med forælderen,” siger John Andersen.

Undgå konflikter med god kommunikation

Når uenighederne så alligevel udvikler sig til konflikter, handler det oftest om at kommunikationen mellem forældre og pædagoger går galt. John Andersen giver et eksempel fra undersøgelsen:

“En gruppe forældre mente at de store børn gerne måtte være alene på legepladsen, men det var pædagogerne uenige i. Forældrene syntes at de blev afvist uden begrundelse, så det udviklede sig til en konflikt,” siger John Andersen.

John Andersen fortæller at den konflikt kunne man have undgået hvis pædagogerne var bevidste om hvordan de kommunikerer med forældrene.

“Hvis en forældre har et forslag til en aktivitet som en pædagog ikke mener kan lade sig gøre, kan det afvises på forskellige måder. Man kan afskrive det med at det er på grund af ressourcemangel, eller man kan mere imødekommende fortælle hvorfor det ikke kan lade sig gøre og samtidig opfordre forælderen til at blive ved

med at komme med gode ideer. Det handler ikke om at stoppe dialogen, men om at opfordre til mere, da det kan være med til at bremse konflikter,” siger John Andersen.

Uenigheder kan gøre os klogere på hinanden

Forskellen på konflikter og små uenigheder er stor. Mens konflikter sjældent fører noget godt med sig, kan uenigheder godt bruges til noget positivt, og de skal ikke undgås.

“En uenighed kan man være nysgerrig over for og spørge ind til. Gennem dialogen kan man få mere at vide om hinandens perspektiver. Det handler om at bruge uenighederne til at udvikle samarbejdet og blive klogere på hinanden,” fastslår John Andersen.

FARVEL TIL MYTERNE:

Den landsdækkende undersøgelse af samarbejdet tog livet af en lang række myter:

- Der er i virkeligheden meget få konflikter mellem forældre og pædagoger. 2 % af forældrene og 3 % af pædagogerne i undersøgelsen havde oplevet en konflikt.
- Samarbejde mellem pædagoger og forældre er godt. 89 % af forældrene har tillid til pædagogernes pasning og omsorg for barnet.
- Moderne forældre af er ret sikre på hvordan de skal opdrage deres egne børn.
- Højtuddannede forældre er ikke mere “besværlige” end andre: Der er ikke flere konflikter mellem højtuddannede forældre og pædagoger end andre. De bedst uddannede forældrene anerkender ifølge undersøgelsen i højere grad pædagogernes kompetencer til at tage sig af børnenes udvikling end forældre med en lang uddannelse.

> Vi skændes om småting

OM UNDERSØGELSEN

Titel: "Myter og realiteter om forældresamarbejdet i dagtilbud"

Undersøgelsen blev gennemført af Teori- og Metodecentret på Professionshøjskolen UCC og UdviklingsForum for FOA i 2008.

Undersøgelsen bygger på litteraturstudier, interviews og en landsdækkende spørgeskemaundersøgelse der afdækker hvad der er myter, og hvad der er realiteter i debatten om forældrekonflikter.

1288 forældre og 1158 pædagogiske medarbejdere har besvaret spørgsmålene.

Du kan læse mere om undersøgelsen på FOA's hjemmeside, www.foa.dk.

NYT VÆRKTØJ TIL AT FÅ FORÆLDRENES PERSPEKTIV

EVA har udgivet redskabsmaterialet "Se med forældrenes øjne".

Materialet giver dagtilbud redskaber og metoder til hvordan de kan få forældrenes meninger og perspektiver på hvad et godt dagtilbud er, frem i lyset.

Materialet giver lette opskrifter på hvordan man kan holde temaforældremøder, cafediskussioner eller fokusgruppeinterview med forældrene. Der er også bud på hvordan man selv laver spørgeskemaundersøgelser eller bruger it som medie til god kommunikation med forældrene.

"Se med forældrenes øjne" er blevet sendt til alle dagtilbud i hele landet. Du kan læse mere om det på EVA's hjemmeside, www.eva.dk.
